

Ступінь вищої освіти	Магістр
Навчальний рік	2021/2022
На якому курсі викладається	1
Обсяг дисципліни (годин / ECTS)	180/6
Тижневе навантаження	4 години
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни	Вибіркова

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Антонова Олена Вікторівна
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат економічних наук
Кафедра	Туристичного та ресторанного бізнесу
Посада	Доцент
Профіль викладача	Google Scholar
Контактна інформація	o.antonova@knute.edu.ua

Анотація

Дисципліна «Фінансова безпека підприємства» – вибіркова навчальна дисципліна спеціалізації, передбачена планом підготовки дипломованих фахівців будь-якої спеціальності. Курс передбачає ознайомлення з методичним апаратом оцінки, управління та забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Без забезпечення належного рівня фінансової безпеки неможливо забезпечення стійкого росту економіки підприємств, стабільноті результатів їх діяльності, досягнення цілей, що відповідають інтересам власників і суспільства в цілому. Необхідно умовою забезпечення фінансової безпеки є її своєчасна оцінка, тому важливого значення набуває практичне опанування методичного інструментарія оцінки фінансової безпеки підприємства.

Мета дисципліни

Формування системи теоретичних і прикладних знань, умінь і навиків щодо використання методичного апарату оцінки фінансової безпеки підприємства та прийняття управлінських рішень щодо її забезпечення.

У результаті вивчення дисципліни студент буде

знати:

- сутність та значення фінансової безпеки;
- класифікацію фінансових інтересів підприємства та загроз їх реалізації;
- основні компоненти процесу оцінки фінансової безпеки підприємств;
- особливості визначення типу фінансової безпеки підприємства;
- можливості обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства;

вміти:

- застосовувати методичні підходи до визначення фінансової безпеки підприємства;
- визначати тип фінансової безпеки підприємства;

- аналізувати причини та умови порушення фінансової безпеки;
- здійснювати порівняльний фінансовий аналіз діяльності підприємств;
- здійснювати комплексну оцінку конкурент фінансової безпеки підприємства;
- обґрунтувати управлінські рішення щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Передумови вивчення дисципліни

Знання основ економічної теорії, економіки підприємства, економічного аналізу, менеджменту.

Програма дисципліни

Тема 1. Сутність та значення фінансової безпеки у системі управління підприємством.

Суть фінансової безпеки підприємства. Основні функціональні складові фінансової безпеки підприємства. Основні функціональні цілі фінансової безпеки підприємства. Завдання фінансової безпеки підприємницької діяльності.

Тема 2. Систематизація фінансових інтересів підприємства та загроз їх реалізації.

Фінансовий інтерес як економічна категорія. Класифікація фінансових інтересів підприємства. Загрози як економічна категорія. Класифікація загроз фінансовим інтересам. Умови реалізації фінансових інтересів підприємства.

Тема 3. Основні компоненти процесу оцінки фінансової безпеки підприємств.

Оцінка фінансової безпеки підприємств як розділ фінансового аналізу. Концептуальна модель оцінки фінансової безпеки підприємства як процесу. Класифікація методичних підходів до оцінки фінансової безпеки підприємства.

Тема 4. Методичні підходи до оцінки фінансової безпеки підприємств.

Оцінка фінансової безпеки підприємств на основі дослідження горизонтальної структури функціонального балансу. Грошові потоки як інструмент оцінки фінансової безпеки підприємств. Багатокритеріальний підхід до оцінки фінансової безпеки підприємств.

Тема 5. Комплексна оцінка та напрями зміцнення фінансової безпеки підприємств.

Нечітко-множинна модель оцінки фінансової безпеки підприємств. Процедура оцінки фінансової безпеки підприємства з використанням інструментарію нечіткої логіки. Визначення системи показників-індикаторів фінансової безпеки. Правило розпізнавання рівня фінансової безпеки підприємства.

Тема 6. Обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Місце управління фінансовою безпекою в процесі стратегічного управління підприємство. Компоненти механізму управління фінансовою безпекою підприємства. Стратегія прийняття управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Особливості та політики дисципліни

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти

відсутній на занятті, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

З метою набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок з окремих методів оцінки фінансової безпеки підприємства можуть бути залучені фахівці з економічного та фінансового аналізу, підприємці галузі та/або науковці в форматі ділової зустрічі, бізнес-лекції, майстер-класу.

Форми та методи оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до діючого [Положення про оцінювання результатів навчання студентів](#).

Поточний контроль (60 балів): 1) опрацювання логіко-структурних схем, наведених у практикумі з дисципліни; 2) виконання двох індивідуальних завдань з оцінки конкурентоспроможності послуги та підприємства в цілому на Порталі освітніх ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу Інституту (<https://edu.heti.kh.ua>).

Підсумковий семестровий контроль (40 балів): письмовий екзамен. Структура екзаменаційного бюллетеня: завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування); завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання); завдання на оцінювання професійних вмінь (творче завдання).

Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Рекомендовані джерела інформації

1. Антонова О. В. Фінансова безпека підприємства – основа його стабільного функціонування й розвитку / О. В. Антонова // Механізми стабілізації й розвитку діяльності підприємств : монографія / під ред. О. О. Шубіна, Л. В. Фролової. – Донецьк : Ноулідж, 2013. – С. 200–213.
2. Антонова О. В. Оцінка фінансової безпеки підприємств роздрібної торгівлі: монографія / В. А. Гросул, О. В. Антонова – Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2015. – 249 с.
3. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
4. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство : монографія / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячова. – К. : Національна академія управління, 2010. – 232 с.
5. Недосекин А. О. Финансовый менеджмент / А. О. Недосекин // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://udik.com.ua/books/book-1129/>
6. Фінансова безпека підприємства : навч. посібник / Т. Б. Кузенко, Л. С. Мартюшева, О. В. Грачов, О. Ю. Литовченко. – Харків : ХНЕУ, 2010. – 300 с.